Lieta Nr. C12186714

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Daugavpilī 2015.gada 27.janvārī

Daugavpils tiesas tiesnese I.Šteine
rakstveida procesā izskatīja civillietu akciju sabiedrības „NORVIK BANKA" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2014.gada 21.augustā akciju sabiedrība (turpmāk – AS) „NORVIK BANKA" cēla maza apmēra prasību pret /pers. A/ par parāda piedziņu, norādot, ka 2006.gada 12.janvārī starp prasītāju un atbildētāju tika noslēgts līgums Nr.VK10003506 par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu, saskaņā ar kuru atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts 284,57 EUR (200 Ls) ar ikmēneša procentu likmi 1,99 %. 2008.gada 26.februārī kredīta limita summa tika palielināta līdz 853,72 EUR.

Saskaņā ar līguma 1.12., 1.13., 1.14., 1.9., 1.10., 1.22., 5.3.punktu atbildētājam katra norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, tas ir, jāsamaksā ikmēneša maksājumi.

Saskaņā ar līguma 1.11., 5.10. un 5.11.punktu prasītājs ir tiesīgs aprēķināt līgumsodu par nepienācīgu saistību izpildi. Atbildētājs nepildīja ar līgumu uzņemtās saistības, jo neveica maksājumus atbilstoši līguma apmaksas noteikumiem. Pēdējais maksājums veikts 2008.gada 17.oktobrī 82,71 EUR.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1589., 1590., 1591., 1716., 1717.pantu, 1720.panta 1.punktu, 1753., 1756., 1757., 1759.pantu, 1762.panta 1.punktu, 1764.pantu, 1765.panta pirmo daļu, 1811., 1934., 1943., 1946.pantu, Civilprocesa likuma 1., 23.pantu, 26.panta pirmo daļu, 41.panta pirmo daļu, 406.^{6}panta trešo daļu, prasītājs lūdza piedzīt no atbildētāja par labu AS „NORVIK BANKA" no līguma izrietošās un neizpildītās maksājuma saistības – atļautā kredīta parādu 853,72 EUR, neatļautā kredīta parādu 56,70 EUR, procentus 910,42 EUR un līgumsodu 910,42 EUR, kopā 2731,26 EUR un tiesāšanās izdevumus; noteikt prasītāja tiesības par laiku no sprieduma pieņemšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

2014.gada 25.augustā atbildētājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta pirmo daļu uz deklarētās dzīves vietas adresi tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai līdz 2014.gada 24.septembrim, izskaidrojot atbildētāja tiesības. Līdz sprieduma taisīšanai tiesā nav saņemti atbildētāja rakstveida paskaidrojumi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otro daļu paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmo daļu, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis datums uzskatāms par pilna sprieduma sastādīšanas datumu.

Šāds paziņojums pusēm nosūtīts 2014.gada 7.oktobrī (lietas 34.-37.lapa).

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, tiesa secina, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds daudzums, kādu viņš saņēmis.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds daudzums, kādu viņš saņēmis.

2006.gada 12.janvārī starp AS „NORVIK BANKA" un /pers. A/ noslēgtais līgums par VIVA norēķinu karšu izsniegšanu un lietošanu Nr.VK10003506 un tarifu likmes VIVA kartes apkalpošanai (lietas 12.-13., 21.lapa) apstiprina, ka atbildētājam tika piešķirts atļautais kredīts 200 Ls (284,57 EUR) ar kredīta atmaksas termiņu uz 6 mēnešiem, veicot ikmēneša maksājumu 35,69 Ls.

2008.gada 26.februārī puses parakstīja papildnolīgumu (lietas 14.lapa), ar kuru atbildētājam piešķirts atļautais kredīts 600 Ls (853,72 EUR) ar atmaksas termiņu 24 mēneši un ikmēneša maksājumu 30,97 Ls. Atbildētāja konta izraksts (lietas 15.-20.lapa) apstiprina, ka atbildētājs izmantoja viņam piešķirto atļauto kredītu.

Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 4.panta otro daļu ar 2014.gada 1.janvāri Latvijā notika pāreja uz *euro*. Ņemot vērā noteikto valūtas maiņas kursu, 1 Ls = 0,702804 EUR.

Atbilstoši līguma 1.12., 1.13., 1.14.punktiem kredīts ir īstermiņa aizdevums, kuru prasītājs piešķir atbildētājam un kas tiek ieskaitīts kartes kontā. Kredīts sastāv no atļautā un neatļautā kredīta summas. Atļautais kredīts ir aizdevums prasītāja noteiktā limita ietvaros. Neatļautais kredīts ir aizdevums, kas pārsniedz prasītāja noteikto limitu.

Atbilstoši līguma 1.9.punktam, atbildētājam norēķinu cikla laikā (viens kalendārais mēnesis) bija jānorēķinās ar prasītāju, t.i., jāsamaksā procenti un jāatgriež izmantotā kredīta daļa. Saskaņā ar līguma 1.11.punktu norēķini atbildētājam bija jāveic līdz katra mēneša 20.datumam (ieskaitot). Atbilstoši līguma 5.3.punktam ar ikmēneša maksājumu tiek dzēstas atbildētāja saistības pret prasītāju, tajā skaitā, tiek atgriezts izmantotais kredīts, tiek maksāti procenti par atļautā kredīta izmantošanu, aprēķinātie līgumsodi un citi saskaņā ar tarifiem atbildētājam obligātie maksājumi.

Parakstot līgumu (lietas 12., 14.lapa), atbildētājs apliecināja, ka ir iepazinies ar šī līguma noteikumiem, VIVA norēķinu karšu izsniegšanas un lietošanas noteikumiem un Tarifiem, tiem piekritis un apņēmās tos izpildīt.

Saskaņā ar līguma 5.2.punktu tiek uzskatīts, ka klients, lietojot karti, izmanto kredītu vai tā daļu katru reizi, kad prasītājs saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pārsniegts klienta paša naudas līdzekļu atlikums kartes kontā, veikšanu. No minētās informācijas saņemšanas dienas tiek skaitīts izmantotās kredīta summas atmaksas termiņš un tiek aprēķināti procenti par atļautā kredīta izmantošanu.

Tā kā atbildētājs nenodrošināja, lai maksājumu grafikā norādītajos datumos atbildētāja kontā ir pietiekošs naudas daudzums aizdevuma atmaksas

veikšanai, izveidojās parāds.

Daugavpils tiesas zemesgrāmatu nodaļas tiesneses lēmums lietā Nr.3-12/0404 (lietas 26.lapa) apstiprina, ka prasītāja pieteikums pret atbildētāju par saistības piespiedu izpildīšanu brīdinājuma kārtībā tika atstāts bez izskatīšanas.

Parāda summas aprēķins ar atbildētāja veiktajiem maksājumiem (lietas 23.-25.lapa) apstiprina, ka atbildētāja pamatparāds ir 910,42 EUR, kas sastāv no neatmaksātā atļautā kredīta 853,72 EUR un neatļautā kredīta 56,70 EUR.

Tiesa secina, ka atbildētājs nav izpildījis savas saistības saskaņā ar līgumu. Atbildētājs savas saistības un parāda aprēķinu nav apstrīdējis. Pierādījumi par saistības daļēju vai pilnīgu izpildi no atbildētāja netika saņemti. Tiesai nav pamata apšaubīt prasības summu, jo atbildētājs to nav apstrīdējis. Turklāt atbilstoši Civillikuma 1838.pantam to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Līdz ar to prasījums daļā par neatmaksātā pamatparāda piedziņu ir pamatots un apmierināms.

Saskaņā ar Civillikuma 1946.pantu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1762.panta 1.punktu pienākums maksāt procentus izbeidzas pilnīgi ar galvenās saistības izbeigšanos.

Līguma puses vienojās, ka par aizdevuma lietošanu tiek noteikta procentu likme 1,99% .

No prasības pieteikuma izriet, ka prasītājs par laiku līdz 2014.gada 7.augustam aprēķināja līgumiskos procentus 1098,07 EUR. Ņemot vērā, ka procentu apmērs pārsniedz pamatsummu, prasītājs to samazināja līdz pamatparāda apmēram un lūdza piedzīt līgumiskos procentus 910,42 EUR.

Ņemot vērā kartes lietošanas termiņu un līgumā noteikto līguma termiņu 24 mēneši, tiesa secina, ka līguma termiņš beidzās 2010.gada 28.februārī. Tādejādi prasītājam nav tiesiska pamata aprēķināt lietojuma (līgumiskos) procentus saskaņā ar līgumu pēc līguma termiņa beigām. Atbilstoši aizdevuma līgumam atbildētājam ir pienākums samaksāt prasītājam līgumiskos procentus par laiku līdz 2010.gada 28.februārim. Šāda atziņa ir ietverta arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644.

Minētajā Senāta spriedumā ir ietverta arī tāda atziņa, ka, prasot piedzīt līgumiskos procentus, tiek izvirzīts prasījums, kas apmēra ziņā ietver prasījumu par likumisko procentu piedziņu. Līdz ar to tiesa secina, ka prasītājam ir tiesības saņemt likumiskos nokavējuma procentus, sākot no 2010.gada 1.marta.

Tiesa secina, ka prasījums daļā par procentu piedziņu ir apmierināms daļēji un no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami līgumiskie procenti par aizdevuma lietošanu 260,93 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu (redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.panta pirmo un trešo daļu (redakcijā no 2014.gada 1.janvāra) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar līguma 5.10.punktu par neatļautā kredīta izmantošanu atbildētājs maksā līgumsodu par pārtēriņu saskaņā ar līguma tarifiem. Līgumsodi par pārtēriņu tika aprēķināti no dienas, kad banka saņem informāciju par darījuma, kura rezultātā pieļauts atļautā kredīta pārtēriņš, veikšanu līdz tā dzēšanas dienai. Atbilstoši Tarifiem līgumsods ir 0,167% dienā.

Saskaņā ar līguma 5.11.punktu ikmēneša maksājums ir jāsamaksā līdz maksājuma datumam. Ja klients līdz maksājuma datumam nav samaksājis ikmēneša maksājumu, klientam jāmaksā līgumsods par termiņa nokavējumu no nesamaksātās ikmēneša maksājumu summas saskaņā ar Tarifiem. Atbilstoši Tarifiem līgumsods par ikmēneša maksas nokavēšanu ir 0,25% dienā.

Parāda summas aprēķinā (lietas 23.-25.lapa) prasītājs par laiku līdz 2014.gada 7.augustam pēc līguma 5.10.punkta aprēķināja līgumsodu 84,01 EUR un pēc līguma 5.11.punkta – 826,42 EUR, kopā līgumsods 910,42 EUR.

Tiesa uzskata, ka atbildētājs pieļāva samaksas kavējumu, ilgstoši neveicot maksājumus, tādēļ prasītājs pamatoti aprēķināja atbildētājam līgumsodu, bet tiesa nepiekrīt līgumsoda termiņam un apmēram.

Saskaņā ar Civillikuma 1724.pantu, izbeidzoties galvenai saistībai, izbeidzas arī pats no sevis tai norunātais līgumsods. Līdz ar līguma izbeigšanu zūd pamats turpmāk piemērot tajā paredzēto līgumsodu, taču tas neizslēdz tiesības prasīt jau uzkrājušos līgumsodu. Līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpies no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt. Šāda atziņa ir ietverta arī Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 14.maija spriedumā lietā Nr.SKC-212 un 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644.

Tiesa uzskata, ka aizdevuma līguma termiņš beidzās 2010.gada 28.februārī, tādēļ no šī brīža izbeidzas arī atbildētāja pienākums maksāt aizdevuma līgumā noteikto līgumsodu. Līgumsoda procenti pieaug līdz saistības izbeigšanās brīdim, bet likumisko procentu uzskaitījums ir pieļaujams līdz saistības izpildes brīdim.

Ņemot vērā Civillikuma 1.pantā paredzēto labas ticības principu, tiesa uzskata, ka līgumsods, kas vienāds ar pamatparādu, uzskatāms par nesamērīgi lielu un šāds prasījums atzīstams par netaisnu iedzīvošanos uz aizņēmēja rēķina, kas nav savienojams ar labas ticības principu. Pie tam ar 2014.gada 1.janvāri likumdevējs ir noteicis samērīga un taisnīga līgumsoda apjomu.

Tiesa uzskata par pamatotu līgumsodu aprobežot līdz 10% no pamatparāda summas, tas ir, 91,04 EUR, kas ir uzskatāms par samērīgu un taisnīgu līgumsodu, tādēļ ir piedzenams no atbildētāja prasītāja labā. Līdz ar to prasījums par līgumsoda piedziņu ir apmierināms daļēji.

Šādos apstākļos no atbildētāja prasītāja labā piedzenams neatmaksātais aizdevuma pamatparāds 910,42 EUR, procenti 260,93 EUR un līgumsods 91,04 EUR, kopā 1262,39 EUR; ieskaitot naudas summas prasītāja norādītajā kontā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā ir taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tiesas izdevumu samaksu pierāda maksājuma uzdevumi (lietas 9.-11.lapa). Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenami tiesas izdevumi par valsts nodevas samaksu 189,36 EUR (atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punktam) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 EUR, kopā 194,06 EUR.

Izziņa par tiesas izdevumiem (lietas 2.lapa) apstiprina, ka izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu ir 7,12 EUR. Tā kā prasītājs samaksāja EUR 4,70, tad no atbildētāja valsts ienākumos ir piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 2,42.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1}pantu tiesa nosaka atbildētājam termiņu labprātīgai sprieduma izpildei – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumā lietā Nr.SKC-644 norādīts, ka prasot piedzīt līgumiskos procentus, tiek izvirzīts prasījums, kas apmēra ziņā ietver prasījumu par likumisko procentu piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu nepieciešams apstiprināt prasītāja tiesības par laiku no 2010.gada 1.marta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus – 6% gadā no nesamaksātās pamatsummas, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu, tas ir, ne vairāk kā 910,42 EUR.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.[1]pantu, 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, akciju sabiedrības „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, labā neatmaksāto aizdevuma pamatparādu 910,42 EUR (deviņi simti desmit *euro* 42 *centi*), procentus par laiku līdz 2010.gada 28.februārim 260,93 EUR (divi simti sešdesmit *euro* 93 *centi*), līgumsodu 91,04 EUR (deviņdesmit viens *euro* 04 *centi*) un tiesas izdevumus 194,06 EUR (viens simts deviņdesmit četri *euro* 06 *centi*), kopā 1456,45 EUR (viens tūkstotis četri simti piecdesmit seši *euro* 45 *centi*); piedzītās summas ieskaitīt prasītāja kontā Nr.LV03 LATB 0000 VIVAKARTE, akciju sabiedrībā „NORVIK BANKA", LATBLV22 (saistības pēc līguma Nr.VK10003506).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,42 EUR (divi *euro* 42 *centi*).

Apstiprināt akciju sabiedrības „NORVIK BANKA", reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības par laiku no 2010.gada 1.marta līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja procentus – 6% (sešus procentus) gadā no nesamaksātās parāda pamatsummas, bet ne vairāk kā 910,42 EUR.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt Latgales apgabaltiesai 20 dienu laikā, iesniedzot apelācijas sūdzību Daugavpils tiesā.

Tiesnese I.Šteine